

ด้านที่ 2

วิจัยและนวัตกรรม

— ◆ ◆ ◆ —
การพัฒนา นวัตกรรม หรือ แนวปฏิบัติที่ดี
ในการยกระดับ การขับเคลื่อน การตีพิมพ์
ผลงานวิจัย ในวารสาร ระดับนานาชาติ
— ◆ ◆ ◆ —

สังเคราะห์องค์ความรู้จากการจัดการความรู้

(Knowledge Management Synthesis)

ประเด็นการจัดการความรู้ด้านการวิจัยและนวัตกรรม

การพัฒนานวัตกรรมหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการยกระดับการขับเคลื่อนการตีพิมพ์

ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติ

ได้จากผลงานการจัดการความรู้ที่ได้รับรางวัลประจำปีงบประมาณ 2569 จำนวน 4 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรรพสิทธิประสงค์ และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนขอนแก่น

1. การกำหนดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

วัตถุประสงค์

ระดับบุคคล: พัฒนาศักยภาพคณาจารย์ด้านการวิจัย การเขียนบทความวิชาการ และการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ

ระดับหน่วยงาน: พัฒนาระบบสนับสนุนการตีพิมพ์และกลไกการถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในองค์กร

ระดับองค์กร: ยกระดับคุณภาพและปริมาณผลงานวิจัยสู่มาตรฐานสากล
ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

ระดับบุคคล: อาจารย์มีสมรรถนะด้านการวิจัยและการเขียนบทความวิชาการเพิ่มขึ้น สามารถผลิตผลงานตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติได้มากขึ้น เกิดนักวิจัยรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพ และมีความมั่นใจในการพัฒนางานวิจัยอย่างต่อเนื่อง

ระดับหน่วยงาน: เกิดระบบสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิจัยที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ได้แก่ ระบบพี่เลี้ยงและคลินิกวิจัย (Research Coaching และ Research Clinic) รวมทั้งมีการพัฒนาแนวปฏิบัติมาตรฐาน คู่มือการตีพิมพ์ และคลังความรู้ดิจิทัลที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยภายในองค์กร

ระดับองค์กร: จำนวนผลงานตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เกิดเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ และส่งผลให้สถาบันได้รับการยอมรับทางวิชาการมากขึ้น อันนำไปสู่การยกระดับและความเป็นเลิศในระดับสากล

2. การวิเคราะห์ระดับองค์ความรู้ตามขั้นตอนการพัฒนานวัตกรรม 6 ขั้นตอน

MB (Mission Based) ศึกษานโยบาย ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายด้านการวิจัย เพื่อให้การตีพิมพ์สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร

PB (Problem Based) วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการตีพิมพ์ เช่น การเขียนภาษาอังกฤษ การเลือกวารสาร และการตอบข้อเสนอนแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

DB (Development Based) พัฒนาสมรรถนะนักวิจัยด้านการออกแบบงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนบทความวิชาการ

CB (Creative Based) สร้างรูปแบบและเครื่องมือใหม่ ได้แก่ Research Clinic Research Camp และคลังความรู้ดิจิทัล

BB (Benchmark Based) ศึกษาและเทียบเคียงแนวปฏิบัติจากสถาบันที่มีผลการดำเนินงานดีเด่น เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทองค์กร

IB (Innovative Based) พัฒนานวัตกรรมระบบสนับสนุนการตีพิมพ์ที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล การจัดการความรู้ และระบบพี่เลี้ยงเข้าด้วยกัน

วิทยาลัยทั้ง 4 แห่งมีการพัฒนาองค์ความรู้ทั้ง 6 ขั้นตอนที่เชื่อมโยงและต่อยอดกัน อย่างเป็นลำดับ โดย MB/DB สร้างฐานความรู้และพัฒนาศักยภาพบุคลากร CB สร้างเครื่องมือและกลไกสนับสนุน และ BB/IB ยกกระดับองค์ความรู้สู่นวัตกรรมเชิงระบบ

3. แนวทางการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีตามกระบวนการจัดการความรู้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ระบุปัญหาและการบ่งชี้องค์ความรู้ที่จำเป็น: เริ่มต้นจากการวิเคราะห์สภาพการณ์ด้วยเครื่องมือ SWOT Analysis และการประเมินระดับความรู้เดิมในองค์กร เพื่อระบุช่องว่างของสมรรถนะ โดยมีการเทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking) กับสถาบันชั้นนำภายนอกเพื่อกำหนดเป้าหมายความเป็นเลิศที่ชัดเจน

2. แสวงหาและสร้างองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการ: ดำเนินการผ่านกิจกรรมค่ายพัฒนาผลงาน (Research/Writing Camp) และ Workshop เข้มขันเพื่อพัฒนาโครงร่างวิจัย และต้นฉบับบทความ (Manuscript) โดยบูรณาการเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI-Integrated Research Workflow) และการวิเคราะห์แนวโน้มการวิจัยในฐานข้อมูลสากล (Bibliometric Analysis) เพื่อเพิ่มโอกาสการได้รับการตอบรับ

3. จัดตั้งระบบสนับสนุนและกลไกพี่เลี้ยง: พัฒนาระบบคลินิกวิจัย (Research Clinic) และระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) เพื่อให้คำปรึกษาเชิงลึกแบบรายบุคคล

และรายกลุ่ม รวมถึงการใช้มาตรการสนับสนุนด้านทรัพยากร เช่น Research Leave และทุนสนับสนุนการตีพิมพ์ เพื่อลดอุปสรรคด้านการงาน

4. สังเคราะห์และจัดระบบคลังความรู้ดิจิทัล: รวบรวมองค์ความรู้จากประสบการณ์จริง (Tacit Knowledge) มากั่นกรองเป็นองค์ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ในรูปแบบคู่มือมาตรฐาน (SOP), คลังตัวอย่างการตอบโต้บรรณาธิการ (Response Letter), และฐานข้อมูลวารสารเป้าหมายที่แบ่งตามระดับ Quartile

5. ขับเคลื่อนผ่านชุมชนนักปฏิบัติและเครือข่ายสากล: สร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) อย่างต่อเนื่องเพื่อถอดบทเรียนความสำเร็จและข้อผิดพลาด พร้อมทั้งขยายเครือข่ายความร่วมมือกับนักวิจัยและมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ (International Collaboration) เพื่อยกระดับมาตรฐานผลงานสู่ระดับสากล

6. ประเมินผลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน: ใช้กระบวนการ PDCA ในการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดคุณภาพ พร้อมทั้งสร้างกลไกการยกย่องเชิดชูเกียรติ (Recognition) และการทำวิจัยเพื่อต่อยอดกระบวนการจัดการความรู้ (R2R) เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

4. องค์ความรู้/แก่นความรู้ที่สังเคราะห์ได้ (Knowledge Statement)

กรอบแนวคิด IMPACT Model

I: Institutional Leadership ภาวะผู้นำและนโยบายสนับสนุน

M: Mentorship System ระบบพี่เลี้ยงงานวิจัย

P: Publication Competency Development การพัฒนาสมรรถนะด้านวิจัยและการตีพิมพ์

A: AI and Knowledge Assets การใช้ AI และการจัดการสินทรัพย์ความรู้

C: Collaboration Network เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

T: Tracking and Continuous Improvement การติดตามและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factors)

ความสำเร็จของการพัฒนาระบบสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิจัยขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำและนโยบายที่ชัดเจน การมีทัศนคติเชิงบวกต่อการวิจัย ระบบพี่เลี้ยงที่มีประสิทธิภาพ และวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน พร้อมทั้งมีแรงจูงใจและเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการที่เข้มแข็ง นอกจากนี้ การบูรณาการทรัพยากร เทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ และองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการติดตามและพัฒนางานบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ จะช่วยยกระดับประสิทธิภาพและความยั่งยืนของการดำเนินงาน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์อย่างเหมาะสม

ภาพที่ 2 : ขับเคลื่อนงานวิจัยสู่สากลแนวทางการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีตามกระบวนการจัดการความรู้ 6 ขั้นตอน